

FERENC FEHER

Ferenc Feher je rođen 1928. godine u Žeđniku. Pesme je počeo da piše kao gimnazista. Objavljivao je i objavljuje u mađarskim listovima i časopisima: Ifjusag, 7 Nap, Dolgozok, Magyar Szó, Hid. Prvu zbirku pesama "Unuci kmetova", objavio je 1953. u izdanju "Bratstva — jedinstva" Novi Sad. Drugu zbirku "Snovi nad lenijama" izdaće mu "Progres" Novi Sad. Ovde se njegovi stihovi po prvi put pojavljuju na srpsko-hrvatskom jeziku.

P e t p e s a m a

Moje selo

U mom se selu dna zidova farbaju crno
i s jeseni stavljaju kukuruzovinu na zidove od naboja.
Zidari, kad se oglasi zvono, zbijaju se uz zid, u zaklon od vетра
i teško kašikaju čorbu od belog luka iz plavih i modrih lončića.
Moje selo ustvari i nije moje, već godišnjih doba,
jer preko cele godine niko tu ne zaluta sem proteća, leta, jeseni i zime, —
pa i ja sve češće izostajem, kuci navraćam samo u pozorište, s dnevnicom,
i samo u sećanjima lebdim nad selom, kao vreme.
U tom je selu živeo moj otac, ded i praded,
ali su se sretali samo na bdenjima.
Ded mi je bio fijakerist, otac bostandžija.
Ded je retko kad jeo dinje, a otac se retko kad vozio fijakerom.
Dinje i sam već tri godine kupujem na pijaci i uvek ih kucnem
kao što sam video od oca dok sam bio dete. A nedavno,
kad sam doputovao kući seo sam na stanici u fijaker,
jer je bilo blato, a zatim sam jednakom izmicao pogled,
jer su me s trotoara streljali optužujući pogledi.

Balada o jednoj davnoj zimi

Ljulja se u noći crveni obalski fenjer,
kao večni žižak nad mrtvim motom.
Cići sulud veter i čaklja razgrće grobove valova
medju dvama stubovima mosta.

Leden vršak. Tišina. Puca led Dunova,
besni svadba momaka crnokošuljaša:
sto je sada kama mrtvi sev garavih kosa
stotine devojaka.

Sto topnih devojačkih tela — sto dubokih proreza u ledu:
to je mog doba, moje mladosti kasna balada...
Tu sam je našao dok sam lutao u obalskoj noći,
ja, tužitelj — unuk svemadjar — Madjara.

Umorna pesma iz jedne seoske sobe

Dobro bi bilo ostati nasamo u ovoj staroj sobi,
gde mi je još poznat proroz što gleda na groblje
gde siromaštvo sedi u majčinoj kosi
kao pokisla kamara sena u dnu mrtvih bašta.

Tu je živeo otac a da ga niko nije video,
I kad bi isao nogu pred nogu kud su ga lenije vodile,
bio je blag i bradat kao pokoran bog
koji sem pešačkih, nezna za druge pute.

Sad već samo sebi čuvam što je prošlo.
Stare stepenice, dvorište, osiroteli moj vrte,
oprostite suze svome bludnom sinu
i umesto mene moga malog brata othranite.

Mašite pred njim lišćem prastarog bagrema
i kad u jedno majsko veče budu dahtali u malom jatu,
— dok u mesečevom tanjiru budu svirali Cicel i David —
neka naslute prokletstvo moga života.

Neka zaspí mirno svake večeri,
neka šuškaju priče u naručju malih kapija
nek tako umiru, glava pognutih u krila jedni drugima
i neka padaju oko mene kao cvetovi kajsija,

Nek budu moji uvek, svakog proleća,
a onaj koji odraste neka uzme reč za mene
jer i njegova će duša biti puna žalbi
i dugo će umirati, kao što sam umirao i ja.

preveo Aleksandar Tišma

Novosadska dopisnica

Dvorište. Mesečne sobe. Čelije
u kojima s večeri skidamo odela,
i kad legnemo bez poljupca, samo tišina,
naša nećuina ljubavnica, zaplače mesto nas.

Ponekad iz polja donesem cveća
i ono uvene na usnama moje čaše
kao setna mlada žena
u sopstvenoj tuzi.

Obućar krpi cipele do ponoći,
triće godine po njegovom koncu;
još je momak i možda nikad neće
krojiti cipele sopstvenom detetu.

Vukica. Ona je uvek sanjiva,
sa njom se niko ne druži.
Na prozoru joj končana zavesa. Ponekad
kupi u dućanu pomorandžu

Dvorište. Mesečne sobe. Čelije
u kojima s večeri skidamo odela,
i kad legnemo bez poljupca, samo tišina,
naša nećuina ljubavnica, zaplače mesto nas.

preveo Aleksandar Tišma

Razglednica

U vlažnom tesnom koritu ulice potonuli svet:
Tramvaj — zardjala limena krnija —
Lunja isprobušen.
Iza okna ukočene sardine,
Odavno mrtvi putnici.
Obala — prljavi duvar "kuća za rentu."
Afiša leprša...
Otkazan koncert...
Tuga
Koju lenji talas
Bačvanskog neba škropi.

preveo Todor Manojlović

